

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden työllistymis- ja kouluttautumisvalmiuksien edistäminen

Toimintasuunnitelma v. 2011

1. YLEISTÄ

Kotikartanoyhdistys ry on järjestöjen vuonna 1996 perustama yleishyödyllinen yhdistys, joka tarjoaa ihmisläheisen toimintaympäristön kansalaisille, jäsenjärjestöille ja monille muille toimijoille Joensuun seudulla ja koko Pohjois-Karjalassa. Yhdistyksen perustajajärjestöjä oli 16, nyt jäsenjärjestöjä on 44.

Yhdistyksen tarkoituksena on

Ennaltaehkäisevä ja kuntouttava mielenterveystyö ja järjestölähtöinen kriisiauttaminen.

Yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten elämänmahdollisuuksien ja työelämävalmiuksien edistäminen sekä hyvinvoinnin edistäminen.

Monimuotoisen kansalaisia hyödyttävän työ-, toiminta- ja kohtaamispaikan ylläpitäminen ja kehittäminen.

Kansalaisjärjestötoiminnan edistäminen tarjoamalla toimintaympäristö, koulutusta ja virkistystoimintaa sekä osallistumalla maakunnalliseen järjestötoiminnan kehittämiseen.

Arjen hyvinvoinnin murros on tuonut mukanaan ennustamattomuutta, epävarmuutta ja eriarvoisuutta yhteiskuntaan. Vaikka työttömyys on kääntynyt laskuun ja elinkeinoelämän sekä kansantalouden elpyminen ovat jo nähtävissä, osa kansalaisista elää hyvinvoinnin ulottumattomissa. Heidän kohdallaan pitkäaikainen työttömyys, asunnottomuus, päihde- ja/tai mielenterveysongelmat, epävarmuus ja turvattomuus, köyhyys ja ylivelkaantuminen ovat usein kasaantuneet.

Kotikartanoyhdistys ry:n kaikki perustoiminnot ovat kokonaisvaltaisesti terveyttä ja hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä ja/tai syrjäytymiskierteitä katkaisevia. Työllä ja tekemisellä työpajoissa on merkittävä vaikutus ihmisen hyvinvointinsa kokemisessa.

Kotikartanon katon alla toimii moninainen, erilaisten ihmisten muodostama yhteisö, jossa arvostetaan ja kunnioitetaan erilaisuutta, jokaiselle annetaan mahdollisuus osallisuuteen ja tekemiseen sekä oman osaamisensa hyödyntämiseen.

Osaaminen näkyväksi -hanke (työllistämishanke) toteutetaan kokonaan ELY- keskuksen ja Joensuun kaupungin rahoituksella.

Sosiaalisen työllistämistoiminnan ja -valmennuksen kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistuu yksi yksilövalmentaja, jonka palkkaus ja toimintakulut katetaan omatoiminnan tuotoilla.

2. TOIMINNAN PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

Sosiaalinen työllistäminen, sosiaalisen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen

Tavoitteet:

1. Vahvistaa sosiaalista toimintakykyä ja katkaista syrjäytyminen
2. Valmentaa/kuntouttaa jäljellä olevaa toiminta- ja työkykyä
3. Yksilöllinen kunnioittaminen ja erilaisuuden nostaminen voimavaraksi
4. Moniammatillinen työskentely siten, että työ- ja yksilövalmentaja työskentelevät yhteistyössä käyttäen kunkin asiakkaan tilanteeseen sopivaa yhteistyöverkostoa.
5. Työllistymis- ja /tai opiskeluväylien tai muun pysyvemmän vaihtoehdon löytyminen toimintaan osallistuville henkilöille

Erityisesti vaikeasti työllistyvien pitkäaikaistyöttömien, vajaakuntoisten, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien työllistyminen avoimille työmarkkinoille on edelleen hidasta. Tähän vaikuttaa työmarkkinoiden vaihtelevuus, avoimien työpaikkojen vähentyminen ja toisaalta työttömien työnhakijoiden puutteellinen osaaminen, ammattitaito ei välttämättä vastaa avoimien työpaikkojen vaatimuksia, sekä esteenä voi olla oppimisvaikeudet.

Kotikartanoyhdistys ry on toimintaperiaatteeltaan läpikulkupaikka, jossa työskentelyaikana asiakkaan tavoitteet tarkentuvat. Tavoitteena on, että kuntoutus- tai valmennusjakson päättyessä, asiakkaalla on jatkosuunnitelma, hänen sen hetkisten voimavarojen mukainen sijoittumispaikka selvillä.

Kotikartanoyhdistys ry on merkittävä alueellinen Välityömarkkinoiden toimija, joka kehittää toimintaansa yhteistyökumppaneiden kanssa vastaamaan ajan haasteita. Työttömyyden ja huono-osaisuuden lieveilmiöinä näkyy lisääntyneet päihde-, mielenterveys- ja ihmissuhdeongelmat. Toimeentulon niukkuus ja syrjäytyminen tulee myös esille päivittäin toiminnoissamme. Kotikartanoyhdistys ry tarjoaa asiakkaille työpaikanomaisen ohjatun ja tuetun ympäristön arjenhallintaan, arkiasioista selviytymiseen ja ammatillisten taitojen kehittämiseen.

Kotikartanoyhdistyksen kautta on mahdollisuus hankkia työkokemusta, päivittää tämän päivän työelämän sääntöjä ja selkiyttää omia tulevaisuuden suunnitelmia silloin, kun näköpiirissä ei ole työ- tai opiskelupaikkaa tai tarvitsee valmennusta/kuntoutumista omassa elämäntilanteessa.

Työ- ja päivätoiminnoissa olevia henkilöitä tuetaan ohjauksen ja keskustelujen avulla huomioimaan omaa jaksamista, valmiuksia tunnistamaan voimavaroja ja työkykyä. Pidetään yllä olemassa olevia verkostoja ja tarvittaessa ohjataan ammattiavun piiriin.

Yhteistyöpalaverit verkoston kanssa ovat tärkeitä, jotta työtoiminta tukisi mahdollisimman hyvin kuntoutumissuunnitelmaa tai valmentautumista työmarkkinoille. Tavoitteena on, että työtoimintaan osallistuu 30 kuntoutujaa toimintavuoden aikana.

3. TOIMINNAN TOTEUTTAMINEN

Kotikartanoyhdistys ry toteuttaa sosiaalista työllistämistoimintaa startti/ryhmä-, työ-, yksilövalmennuksen sekä koulutuksen keinoin.

Tämän vuoksi on selkeä tarve kehittää ja kohdentaa oikea aikaisesti työhön, kuntoutuksen/valmennuksen ja koulutuksen aikana tarvittavia tukitoimia, etenkin vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kohdalla.

Jo olemassa olevan valmentavan-, ammatillisen-, sekä ammatillisen työvoimapolitiittisen koulutuksen rinnalle tulee kehittää uudenlaisia kouluttautumisvaihtoehtoja, joissa huomioidaan vaikeasti koulutettavien henkilöiden erityistarpeet. Lisäksi tarvitaan toimivia ja joustavia yhteistyökäytäntöjä järjestöjen, työvoimahallinnon, koulutusorganisaatioiden ja yritystoiminnan välille, jolla voidaan ehkäistä heikossa työmarkkina- asemassa olevien syrjäytymistä yhteiskunnasta ja työmarkkinoilta.

Työmarkkinoiden vaativuuden kasvaessa on tärkeää parantaa näiden henkilöiden osaamista, ammattitaitoa ja näin edistää pääsyä avoimille työmarkkinoille. Oikea-aikaisia valmennus- ja tukitoimia sekä vaihtoehtoisia kouluttautumisväyliä kehittämällä osana ammatillista kuntoutusta parannetaan ja ylläpidetään osallistuvien henkilöiden sosiaalista toimintakykyä ja työelämänvalmiuksia.

Ely -keskuksen ja Joensuun kaupungin rahoittaman Osaaminen näkyväksi -hankkeen **starttivalmennuksen** tavoitteena on herättää osallistujien motivaatio oman elämänsä muutokseen ja suunnitteluun sekä tunnistaa oma osaaminen ja vahvuudet. Jakson aikana suunnitellaan jatkopolut tarkoituksen mukaiseen ja oikea aikaiseen toimenpiteeseen, jotka suuntaavat joko ammatillisiin opintoihin, työelämään tai muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

Työpajoissa työvalmennus tapahtuu starttivalmennusjakson aikana tehtyihin kartoituksiin (asiakasrekisteri, osaamiskartoitus ja palvelutarpeen arviointi) ja niiden pohjalta tehtyihin suunnitelmiin. Valmennusjakson aikana edetään tehdyn suunnitelman mukaisesti, jatkaen kartoitus työvälineitä apuna käyttäen. Työpajoissa arvioidaan arjesta selviytymisen taitoja, osaamista ja ammatillista kasvua.

Valmennusjaksoihin sisältyy Kotikartanon toteuttamat @- ja A-ajokorttikoulutukset, Hygienia-passi ja Ensiapukoulutukset, lisäksi koulutus- ja kurssitoiminta tukee järjestämällä asiakkaille virkistystoimintaa ja terveyden edistämiseen liittyvää toimintaa. Tärkeää on löytää ja kohdentaa valmennustoimenpiteet asiakaslähtöisesti, tarkoituksenmukaisesti ja oikea-aikaisesti. Tämä edellyttää koko toimijaverkoston (työvoimahallinto, yritykset, kunnat, oppilaitokset ja järjestökenttä) saumatonta yhteistyötä.

Kotikartanoyhdistys ry on kehittänyt yhteistyössä Työvoiman palvelukeskuksen, Ammattiopisto Luovin sekä Pohjois-Karjalan Aikuisopiston kanssa oppimisen mallia, jossa on mahdollista joustavasti yhdistää koulutusta ja työvoimapolitiittisia toimenpiteitä. Koulutus on aikuisten ammatillista näyttötutkintoon perustavaa koulutusta, joissa osaaminen osoitetaan tutkintotilaisuuksilla. Opiskelijalle laaditaan henkilökohtaistamis -suunnitelma, huomioiden erityistuen tarve.

Ohjaus ja tuki opiskeluun tapahtuvat työpajoissa yksilö- ja työvalmennuksella. Opinnot suoritetaan Kotikartanon työpajoilla tai yhteistyöverkoston työpaikoilla valmentavalla työssä oppimisella. Valmentavalla työssä oppimisjaksolla kehitetään osaamista käytännön työssä ja sovelletaan teoria opintoja käytäntöihin.

Yksilövalmennuksen tavoitteena on edistää asiakkaan sosiaalista toimintakykyä (arki asioista selviytymistä ja työkykyä), sekä toimia moni ammatillisen työryhmän asiantuntijana asiakkaan asioissa, sekä luoda tarvittava verkosto asiakkaan tarpeeseen. Palvelu suunnitellaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan, palvelun suunnittelussa on mukana asiakas, työvoimaneuvoja, sosiaalityöntekijä, yksilövalmentaja, työvalmentaja ja asiakkaan muun verkoston edustaja, mikäli on tarve.

Oppimisen ohjaus ja tuki tulee yhteistyöverkoston työpaikoille Kotikartanon kautta. Tämä malli hyödyntää niitä henkilöitä, jotka eivät syystä tai (esim. oppimisvaikeudet) toisesta ole pystyneet / eivät pysty opiskelemaan ryhmän mukana ja / tai heillä on ammatilliset opinnot keskeytyneet.

Työpajat:

IT -kammari (koulutus, ohjaus)

Tekstiili (työvalmennus, yksilövalmennus, kuntouttavatyötoiminta)

Puu ja kehitys (työvalmennus, yksilövalmennus, kuntouttavatyötoiminta)

Ruoka- ja puhtaanapalvelut (työvalmennus, yksilövalmennus, koulutus, kuntouttava työtoiminta)

Kiinteistöhuolto ja Puutarha (koulutus, työvalmennus, kuntouttavatyötoiminta)
(Työvalmennus, kuntouttavatyötoiminta)

4. TOIMINNAN TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS

Kotikartanon kaikki toiminnot voidaan nähdä terveyttä, hyvinvointia edistävänä ja huono-osaisuutta ehkäisevänä toimintana. Työllä ja tekemisellä työpajoissa on merkittävä vaikutus ihmisen hyvinvoinnin kokemisena ja oman osaamisen ylläpitämisenä. Työ- ja erilaiset ryhmätoiminnot antavat kokemuksen kuulumisesta yhteisöön ja mielekkään

tekemisen kautta osallistujat saavat onnistumisen kokemuksia ja luottamus omaan itseen vahvistuu.

Työvoimahallinnon koolle kutsumana Väilyömarkkinatyöryhmään Kotikartanoyhdistys ry on vahvasti kehittämässä yhteistyötä ja toimivia yhteistyökäytäntöjä asiakkaan näkökulmasta.

Yhdistys on myös mukana Seutuhallituksen nimeämässä työryhmässä, jonka toimeksiantona laadittiin seudullinen Väilyömarkkinoiden toimintaohjelma **Saa tehdä työtä** ja sen pohjalta tehtiin 2011 alkavaksi seudullinen EU-hanke Väilyömarkkinoiden toimivuuden kehittämiseksi. Kun hanke toteutuu, Kotikartanoyhdistys ry on omalla osaamisellaan toteuttamassa hanketta.

Toiminnan tuloksena muodostuvat toimivat yhteistyökäytännöt ja toimintamallit eri toimijoiden välille.

Vaikutukset

1. Pajoilla tehtävän työtoiminnan tehostaminen sekä työtehtävien sovittaminen vastaamaan valmentautujien/kuntoutujien tarpeita ammatillisen osaamisen kehittämisessä
 2. Laatu/toimintakäsikirja tekeminen valmistuu v.2011
 3. Riskianalyysien kartoittaminen ja ennakointi valmistuu v. 2011
- Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan sähköisten kartoitus- ja arviointityökaluilla, sekä asiakas- ja yhteistyökumppaneiden palautteilla.

5. TOIMINNAN RESURSSIT

Henkilöstöresurssit: ruoka- ja majoituspalvelut ½ henkilöä, Tekstiilipaja ½ henkilöä, Puu- ja kehystämö 1 henkilö ja toimisto ¼ henkilöä.

Talous;

Kokonaistalousarvio: 129.000 €,

RAY:lta haetaan AK-avustusta 69.000 €, loput 60 000 € katetaan oman toiminnan tuotoilla.

Haasteellisemmassa ohjaustyössä tulevien vuosien haasteena on henkilöstön osaamisen ajan tasalla pitäminen ja jaksaminen. Toimihenkilöt osallistuvat työnohjaukseen ja henkilökohtaisen kehityskeskustelu käydään kaksi kertaa vuodessa.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastustoimintaa tuetaan mm. liikuntaseteleillä ja antamalla työaikaan 1h/viikko liikuntaan.

Kotikartanoyhdistys on kumppanina kahdessa ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON koulutus- ja kehittämispalvelu Aducate hallinnoimassa hankkeessa:

OPPIMISVAIKEUDET TYÖELÄMÄSSÄ – hankkeessa

TYPKE – hankkeessa, joka kehittää työllistymispalveluja Pohjois-Karjalassa.

Molempien hankkeiden kautta saadaan koulutusta ja ohjausta toimihenkilöiden ammattitaidon vahvistamiseen, oppimisvaikeuksiin tunnistamiseen ja ohjaustaitoihin työllistymispalveluissa, sekä työllistämispalveluiden kehittämiseen. Kotikartanoyhdistys ry on mukana myös Ammattiopisto Luovin Ura-kompassi – hankkeen ohjausryhmässä.

Henkilöstön osaamista täydennetään ja kehitetään työn ohessa käytävillä koulutuksilla: Kotikartanoyhdistys ry kouluttaa oppisopimuskoulutuksena, Tuotekehittäjän erikoisammattitutkintoa suorittaa kuusi toimihenkilöä. Koulutuksen aikana kehitetään kotikartanon työpajoihin vaihtoehtoinen kouluttautumisen malli ja tehdään Kotikartanoyhdistys ry:n LAATU- käsikirja.

Itä-Suomen Yliopisto; Oppimisvaikeudet työelämässä (10 op)

www.aducate.fi/tyoelama

Itä-Suomen Yliopisto; Ohjaustaidot työllistymispalvelussa (12 op)

www.aducate.fi/typke

